

Wegwijsfiche: aardappelen

Februari

- Maak in februari het perceel voor de aardappelen zaaiklaar (zie De moestuin > Percelen zaaiklaar maken).
- Koop eind februari aardappelpootgoed van vroege of halfvroege rassen.
- Je kunt het pootgoed laten voorkiemen door de poters enkele weken binnen in bakjes te leggen.

Maart - april

- Maak de grond kort voor het uitplanten opnieuw goed los (zie De Moestuin > Percelen zaaiklaar maken), dat zal het planten vergemakkelijken. De grond mag tamelijk grof blijven liggen.
- Van half maart tot half april kun je de voorgekiemde vroege aardappelen buiten uitplanten. Wacht bij voorkeur tot begin april, want aardappelloof houdt niet van nachtvorst. Afharderen voor het uitplanten is aan te raden.
- Met halfvroege aardappelen kun je wachten tot eind april om ze buiten uit te planten.
- Eind april moeten alle aardappelen gepoot of geplant zijn.

Mei - juni: zomer op til

- Als de planten ongeveer 15 cm hoog zijn, kun je aanaarden: breng met een hak de grond tussen de rijen vlakbij de planten. Die komen dan op 'ruggen' te liggen.
- Vroege aardappelen, bijv. Gloria, kun je in juni al oogsten. Je mag ze al oogsten als het blad nog groen is. De knollen zijn dan eigenlijk nog niet rijp, maar toch al erg lekker.
- Wat je niet dadelijk verbruikt, oogst je pas als de bladeren geel zijn (in juli). Je kunt er ook voor kiezen om eind juni de vroege aardappelen allemaal te oogsten en voor onmiddellijk verbruik mee te geven aan de leerlingen.

Juli - augustus

- Wacht tot de bladeren geel zijn om aardappelen te oogsten die je niet meteen gebruikt. Vroege aardappelen kun je tot in juli oogsten.
- Rooi aardappelen bij droog en zonnig weer en laat de aardappelen na het oogsten op de grond liggen om te drogen. Eén zonnige dag is daarvoor voldoende. Laat ze niet langer dan twee dagen liggen, want dan worden ze groen. Een goede vuistregel is dat alle aanklevende grond poederdroog moet zijn, voor je de knollen naar hun uiteindelijke bewaarplaats brengt.
- Bewaar aardappelen in een donkere, goed geventileerde ruimte, bijv. een kelder, zolder of garage. De temperatuur moet er tussen 4 en 8° Celsius liggen. Leg de aardappelen in bakken met een lattenrooster, zodat er ook lucht onder kan. Je mag ze stapelen, maar niet hoger dan 50 cm. Aardappelen die groen geworden zijn, mag je in geen geval opeten of aan dieren geven: ze zijn giftig. Je kunt ze wel composteren.

September - oktober

Halfvroege aardappelen oogsten doe je vooral in september.

November - december

Breng een wintermulchlaag aan op het perceel (zie De moestuin > Bodemzorg).

Tuinklussen

Voorkiemen

Aardappelen voorkiemen betekent dat je het pootgoed (dat zijn de kleine aardappeltjes die je gaat planten) binnen laat kiemen. Er komen dan scheuten aan de aardappeltjes.

Waarom voorkiemen?

Voorgekiemde aardappeltjes hebben een voorsprong op aardappeltjes die je onmiddellijk buiten plant. Ze zijn al een stap verder waardoor de oogst vroeger valt. Zo kun je de oogst spreiden. Eerst oogst je de aardappelen die je voorgekiemd. De aardappelen die je zonder voorkiemen plantte, zullen later oogstklaar zijn.

Hoe voorkiemen?

- Leg het pootgoed in bakjes op een bedje van tuingrond.
- Zet de bakjes in een koele ruimte van ongeveer 10° Celsius. De bakjes moeten veel licht krijgen, maar geen zon.
- Benevel het plantgoed af en toe met de plantenspuit.
- De aardappeltjes krijgen korte, stevige scheuten van 0,5 tot 1 cm lang (als de scheuten langer worden, staan de bakjes te warm en te donker).

Afharden

Hoe afharden?

Een week voor je de aardappelen uitplant, zet je de bakjes overdag buiten en 's nachts terug binnen. Zo kan het pootgoed wennen aan de lagere temperaturen buiten.

Uitplanten

Hoe uitplanten?

- Maak plantgaten met een plantschopje of met je handen. De plantgaten moeten 5 cm diep zijn in kleigrond en 10 cm diep in lichte grond.
- Maak de plantgaten in rijen die 60 cm van elkaar liggen met telkens 60 cm tussen twee knolletjes in dezelfde rij.
- Leg telkens één knolletje in een plantgat, met de mooiste scheut naar boven.
- Vul het plantgat met grond en maak er een klein heuveltje bovenop.

Aanaarden

Aanaarden betekent dat je de aarde rond de stengel van een plant ophoogt.

Waarom aanaarden?

- Aanaarden bevordert de ondergrondse stengelvorming; de plant zal dan meer aardappelen vormen.
- Het beschermt de vroege aardappelplantjes tegen nachtvorst.
- Het belet dat de gevormde knollen aan het licht blootgesteld en dus groen worden.
- De grond op de ruggen warmt sneller op.
- Regen wordt beter afgevoerd.
- Tijdens het aanaarden haal je het onkruid weg.

Wanneer aanaarden?

Aanaarden kan van zodra de planten 15 cm hoog zijn. Als je vroeg geplante aardappelen aanaardt, mag je het opkomende loof gerust volledig met aarde bedekken. Zo bescherm je de planten tegen nachtvorst. Je kunt ook in twee beurten aanaarden: de eerste keer als de planten 10 cm groot zijn, een tweede keer als ze 15 à 20 cm groot zijn. Zo wordt het onkruid twee keer verstoord.

Hoe aanaarden?

Duw de grond tussen de rijen met je handen of met een hak naar de planten toe.

Frietfeest

Wat moet je nu doen met een oogst van aardappelen uit de schoolmoestuin? Frietjes maken natuurlijk! Ga samen met je leerlingen aan de slag om de aardappelen te schillen en tot frietjes te snijden. Met behulp van enkele kookouders tover je zo een frietfestijn op de speelplaats of tijdens het jaarlijkse schoolfeest. Njammie!

